

Система виховної роботи в ТЗОШ № 18

на 2025 – 2026 н.р.

Виховна система школи розроблена відповідно до Закону України «Про загальну середню освіту», Конвенції ООН про права дитини, Статуту школи.

Основними ідеями, які лягли в основу виховної системи школи, є ідеї гуманізму, педагогіки співробітництва, загального піклування, формування єдиного виховного простору.

Метою виховання є формування морально-духовної життєво компетентної особистості, яка успішно самореалізується в соціумі як громадянин, сім'янин, професіонал. Виховна мета є спільною для всіх ланок системи виховання та є критерієм ефективності виховного процесу.

Зміст виховання – це система загальнокультурних і національних цінностей та сукупність соціально значущих якостей особистості:

- Ціннісне ставлення до суспільства та держави;
- Ціннісне ставлення до людей;
- Ціннісне ставлення до природи;
- Ціннісне ставлення до мистецтва;
- Ціннісне ставлення до праці;
- Ціннісне ставлення до себе.

Серцевиною виховного процесу є особистість – її нахили, здібності, потреби, інтереси, соціальний досвід, самовідданість, характер.

Одним із **визначальних принципів** виховної системи є взаємозв'язок впливів: родини, вчителя, класного керівника, об'єктів виховного простору. Соціальна адаптація учнів, розуміння ними своїх прав та свідомого виконання у значній мірі залежить від правильно організованого виховного процесу у школі. Виховна система школи створена на основі вивчення та впровадження основних документів уряду, Міністерства освіти і науки України, обласних, міських та районних програм з питань виховання підростаючого покоління. Виховна діяльність школи спрямована на реалізацію Закону України «Про освіту»; «Про загальну середню освіту», Концепції національно - патріотичного виховання дітей і молоді, заходів щодо реалізації Концепції національно - патріотичного виховання та методичних рекомендацій щодо національно - патріотичного виховання в загальноосвітніх закладах, Концепції про права дитини, Конституції України, державних національних програм, Статуту, правил внутрішнього розпорядку. Головна увага приділяється формуванню особистості учня, розвитку його здібностей та обдарувань, забезпеченню результативності та свідомого ставлення до здоров'я, формуванню засад здорового способу життя, збереженню і зміцненню фізичного та психічного здоров'я учнів.

Основою виховної системи школи є комплексна програма національного виховання, в якій інтегрованими суб'єктами виховного процесу є: батьки, педагогічний колектив, учнівський колектив, громадськість. Напрямами виховної роботи є: національно - патріотичне виховання, статеве виховання, естетичне виховання, екологічне виховання, трудове виховання.

Питання виховної роботи розглядаються на нарадах при директорі, педагогічних радах, засіданнях МЛ класних керівників.

Практичним психологом Осуховською І.М. створено банк даних учнів, що потребують підвищеного психолого - педагогічного супроводу, з даною категорією дітей проводиться індивідуальна робота.

Педагог-організатор Коцовський В.І. організовує і проводить загальношкільні заходи, координує роль учнівського самоврядування.

Педагогічним колективом школи приділяється належна увага формуванню національно - патріотичної свідомості, любові до рідної землі, поваги до батьків, шанобливого ставлення до культури, звичаїв та обрядів українського народу. Кожний вчитель школи в процесі навчально-виховної діяльності намагається виховувати високоморальну особистість, стверджувати загальнолюдські принципи.

Для соціальної адаптації у подальшому дорослому житті та вихованні законослухняного громадянина велике значення має дотримання положень Статуту школи та правил внутрішнього розпорядку закладу. Відвідування учнями навчальних занять є одним з основних пунктів цих правил. Учні, схильні до несистемних пропусків занять, постійно знаходяться у зоні підвищеної психолого-педагогічної уваги.

У ліцеї впроваджуються нові виховні технології, інтерактивні методики виховної роботи, бо саме така система стимулює розвиток здібностей кожної дитини, активізує самостійність, спонукає до вільного вираження свого «Я» та доводить думку, що учень - не пасивний об'єкт, а суб'єкт і головна постать всього навчально-виховного процесу. Постійно проводяться зустрічі, лекції, бесіди та індивідуальна робота з учнями, які потребують педагогічного контролю.

Для організації змістового дозвілля учнів розроблено систему позаурочних заходів, традиційних свят, конкурсів, змагань, екскурсій тощо.

Щодо формування виховної системи школи зроблено:

1. Сформовано МЛ класних керівників (щодня ведеться виховання учнів, систематично проводяться наради класних керівників, проводиться збір і аналіз методичного матеріалу, надається методична допомога класним керівникам).
2. Створено раду учнівського самоврядування школи (сформований як виборний орган, розподілено обов'язки членів самоврядування, робота ведеться за напрямками).
3. Створена система додаткової освіти (учнів школи відвідують гуртки).
4. Сформовано шкільні традиції проведення таких заходів (День знань, День вчителя, новорічні свята, заходи до Дня Пам'яті та примирення, останній дзвоник, випускний вечір, проведення предметних тижнів).
5. Робота класних керівників спрямована на: щоденне виховання учнів, турботу про здоров'я учнів і здоровий спосіб життя, позаурочну діяльність, активну екскурсійну роботу, чергування класів по школі, контроль за пропусками учнів, роботу з учнями, що потребують підвищеного психолого - педагогічного супроводу, співпраця з батьками учнів.
6. Обрано і працюють батьківські комітети класів і школи.

7. Застосовуються принципи педагогічного впливу:

- поваги до учня,
- розуміння і прийняття душевного стану дитини,
- розкриття мотивів скоєних вчинків,
- зацікавленість у долі вихованця,
- доброзичливе ставлення до вихованця,
- педагогічна підтримка вихованця.

8. Використовуються прийоми роботи з учнями:

- прояв доброти й уваги,
- вираз заохочення дитині,
- авансування особистості,
- прощення,
- порука,
- організація успіху в навчанні,
- очікування кращих результатів,
- переконання,
моральна підтримка і зміцнення віри у власні сили,
- пробудження гуманних почуттів,
- активізація потаємних почуттів вихованця,
- констатація вчинку,
- зовнішня опора на правильну поведінку,
- допомога психологічної служби школи.

Виховна система школи складається із багатьох компонентів, основними з яких є:

1) індивідуально-груповий (адміністрація, учні, класні керівники, вчителі-предметники, батьки, психолог, соціальний педагог тощо), важливою частиною якого є учні: з одного боку, вони – повноправні суб'єкти свого розвитку, життєдіяльності шкільного колективу, створення виховної системи, а з іншого боку – об'єкти продумано-сфокусованого і мимовільного впливу в процесі спільної діяльності, що культивується в шкільному колективі;

2) функціонально-діяльнісний виконує роль головного чинника, котрий забезпечує впорядкованість і цілісність виховної системи; містить у собі сукупність педагогічних технологій, які використовуються у навчально-виховному процесі, виховні функції, керування і самоврядування виховної системи;

3) комунікативний показує, наскільки швидко розвиваються міжособистісні стосунки, формуються індивідуальні і групові ціннісні орієнтації в умовах певного внутрішнього і зовнішнього середовища функціонування та розвитку шкільного колективу та його

учнів, яке нерозривно пов'язане з визначенням місця і ролі класу у виховному процесі школи ;

4) діагностико-результативний включає в себе такі елементи: критерії, показники і результативність виховної роботи; форми, методи і прийоми вивчення, аналізу й оцінки функціонування виховної системи;

5) ціннісно-орієнтований (мета, принципи виховання) є основою функціонування і розвитку виховної системи школи; спрямований на реалізацію основних завдань у виховній роботі і має своє відображення у планах виховної роботи школи та класів з охопленням всіх напрямків виховання: патріотичне, правове, моральне, художньо-естетичне, трудове, фізичне, екологічне, превентивне та включають у себе календарні, традиційні шкільні свята, заходи, конкурси, міські заходи щодо втілення національних програм.

Пріоритетними питаннями реалізації завдань розвитку виховної системи школи є:

- процес становлення, вивчення, розвиток виховних систем учнівських колективів;
- якісне перетворення системи виховних заходів в школі на основі принципів гуманістичного виховання;
- створення умов для розвитку особистості учня та активного включення його в діяльність та соціум;
- спрямування діяльності навчального закладу на актуалізацію гуманістичного потенціалу навчального процесу;
- актуалізацію завдань сімейно-родинного виховання;
- формування у учнів української ідентичності та дбайливого ставлення до культурної та історичної спадщини країни, сприяння розвитку національної, козацької культури, культури національних меншин;
- організацію діяльності класних керівників з виховання толерантної особистості учнів;
- оптимальне використання виховних можливостей ліцею, поглиблення рівня інтегративних процесів по створенню цілісного збагаченого освітнього середовища;
- психологічне забезпечення виховного процесу;
- впровадження заходів щодо реалізації інклюзивної моделі освіти в школі;
- реалізацію завдань громадянського виховання засобами включення учнів у природозахисну, екологічну, волонтерську, проектну діяльність;
- створення умов для особистісно-професійного самовизначення педагогів в гуманістичній позиції, підвищення рівня професійної компетентності педагогічних кадрів щодо реалізації завдань виховання, проектування виховної роботи в школі, впровадження психолого-педагогічних технологій саморозвитку особистості учнів;
- подальший розвиток спорту, туризму, органів учнівського самоврядування, прес-центру, інтелектуального руху в школі.

Головним завданням по реалізації шкільної Програми “Виховання” вважається організація виховної діяльності з учнями за напрямками визначеними Програмою є:

- ❖ “Ціннісне ставлення особистості до суспільства і держави”,

- ❖ “Ціннісне ставлення до людей”,
- ❖ “Ціннісне ставлення до природи”,
- ❖ “Ціннісне ставлення до мистецтва”,
- ❖ “Ціннісне ставлення до праці”,
- ❖ “Ціннісне ставлення до себе”,
- ❖ “Ціннісне ставлення до свого фізичного “Я”,
- ❖ “Ціннісне ставлення до свого психічного “Я”,
- ❖ “Ціннісне ставлення до свого соціального “Я”.

Отже, виховна система передбачає формування комунікативного, інтелектуального, морального, естетичного і фізичного потенціалу кожного учня, який має володіти цілісною системою знань про навколишній світ, практичними вміннями і навичками, засобами творчої діяльності, прийомами та методами самопізнання та саморозвитку, ціннісним ставленням до себе, соціуму та навколишнього середовища.

Структурна модель виховної системи

